

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 18. novembar 2013. god.
Ref.:RK494/13

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučajevima

KI73/13,

KI102/13,

KI105/13,

KI106/13,

KI113/13,

KI117/13

KI130/13

Podnosioci

Hamdi Ademi i 6 drugih

**Ocena ustavnosti odluke ASC-11-0069 Žalbenog veća Posebne komore
Vrhovnog suda Kosova, od 22. aprila 2013. god. i presude SCEL-09-0001
Sudskog veća Vrhovnog suda, od 10. juna 2011. god.**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosioci

1. Zahteve su podneli Hamdi Ademi iz sela Glavnik kod Podujeva; Fejzullah Humolli iz sela Donje Lupče kod Podujeva; Rifat Agushi; Selman Tahiri; Ismail Maksuti; Ukë Rrustemi iz Podujeva; i Ferat Haliti iz Obilića (u daljem tekstu: podnosioci).

Osporene odluke

2. Podnosioci zahteva osporavaju odluku ASC-11-0069 Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda Kosovo (u daljem tekstu: Posebna komora), od 22. aprila 2013. god. i presudu SCEL-09-0001 Sudskog veća Posebne komore, od 10. juna 2011. god. Nije poznat dan kada su odluke uručene podnosiocima.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti osporene odluke koja se odnosi na navodno pravo podnosilaca zahteva na jedan deo prihoda dobijenih iz privatizacije Društvenog preduzeća "Ramiz Sadiku" Priština (u daljem tekstu: DP "Ramiz Sadiku").

Pravni osnov

4. Zahtevi su zasnovani na članu 113. (1) i (7) Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članovima 22. i 49. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. god. (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56 (2). Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Podnosioci zahteva su podneli svoje zahteve počevši od 16. maja 2013. god., do 21. avgusta 2013. god.
6. Dana 10. juna i 29. avgusta 2013. god., Sud je obavestio podnosioce u vezi sa registracijom zahteva. Istih dana, Sud je obavestio Posebnu komoru i Kosovsku agenciju za privatizaciju u vezi sa zahtevima (u daljem tekstu: KAP).
7. Dana 10. septembra 2013. god., predsednik je naložio spajanje zahteva KI102/13, KI105/13, KI106/13, KI113/13, KI117/13 i KI130/13 sa zahtevom KI73/13.
8. Dana 10. septembra 2013. god., predsednik je imenovao sudiju Almira Rodriguesa za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Snezhana Botusharova (predsedavajući), Kadri Kryeziu i Arta Rama-Hajrizi.
9. Dana 16. septembra 2013. god., Sud je u skladu sa pravilom 37. Poslovnika obavestio podnosioce o spajanju zahteva.

10. Dana 17. oktobra 2013. god., nakon razmatranja, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo Sudu preporuku o neprihvatljivosti.

Pregled činjenica u odnosu na zahteve

KI102/13 (Fejzullah Humolli),

KI105/13 (Rifat Agushi),

KI106/13 (Selman Tahiri),

11. Podnosioci zahteva su nekad bili zaposleni kao radnici u DP "Ramiz Sadiku."
12. Dana 27. juna 2006. god., DP "Ramiz Sadiku" je privatizovano.
13. U martu mesecu 2009. god., podnosioci zahteva su tražili od Posebne komore da budu ubačeni u spisak zaposlenih koji imaju pravo na deo prihoda od privatizacije DP "Ramiz Sadiku".
14. Dana 10. juna 2011. god., Sudsko veće Posebne komore (presuda SCEL-09-0001) je odbilo zahteve podnosioca, smatrajući da podnosioci zahteva nisu ispunili uslove iz člana 10.4. UNMIK-ove uredbe 2003/13 sa izmenama i dopunama, jer su dostigli starosnu granicu za penzionisanje pre privatizacije DP "Ramiz Sadiku".
15. U julu mesecu 2011. god., podnosioci zahteva su se žalili Žalbenom veću Posebne komore protiv presude Sudskog veća.
16. Dana 22. aprila 2013. god., Žalbeno veće Posebne komore (presuda ASC-11-0069) je odbilo žalbe podnosioca i potvrdilo je presudu Sudskog veća.

Pregled činjenica u odnosu na zahteve

KI73/13 (Hamdi Ademi)

KI113/13 (Ferat Haliti)

KI117/13 (Ismail Maksuti)

KI130/13 (Ukë Rrustemi)

17. U martu mesecu 2009. god., podnosioci zahteva su tražili od Posebne komore da budu ubačeni u spisak zaposlenih koji imaju pravo na deo prihoda od privatizacije DP "Ramiz Sadiku".
18. Dana 10. juna 2011. god., Sudsko veće Posebne komore (presuda SCEL-09-0001) je odbilo zahteve podnosioca, smatrajući da podnosioci zahteva nisu ispunili uslove iz člana 10.4. UNMIK-ove uredbe 2003/13 sa izmenama i dopunama, jer su dostigli starosnu granicu za penzionisanje pre privatizacije DP "Ramiz Sadiku".
19. Podnosioci zahteva su se žalili Žalbenom veću Posebne komore na presudu Sudskog veća "zbog: Pogrešnih činjenica, povrede materijalnog prava i povrede procesnog prava."

20. Dana 18. novembra 2011. god., Žalbeno veće Posebne komore je naložilo (ASC-11-0069-A0076) podnosiocima zahteva da u roku od četrnaest (14) dana od prijema navedenog naloga: i) (...); ii) navedu dane kada su primili žalbene presude; i iii) ako podnosioci zahteva nisu uspjeli da podnesu kompletne ili prepravljene žalbe koje ispunjavaju uslove propisane u članu 28.2. (f) UNMIK-ovog AN 2008/6 (u vezi sa članom 58.2. leg. cit.) (...), Žalbeno veće Posebne komore treba da odbaci žalbu po osnovu neprihvatljivosti.
21. Dana 22. aprila 2013. god., Žalbeno veće Posebne komore (presuda ASC-11-0069) je odbilo žalbe podnosilaca zahteva i potvrdilo presudu Sudskog veća (SCEL-09-0001) u celosti za deo koji se odnosi na žalbe podnosilaca zahteva.

Primenljiv zakon

“UREDBA BR. 2003/13 O PROMENI PRAVA KORISĆENJA NEPOKRETNE IMOVINE U DRUŠTVENOJ SVOJINI

*Član 10
Prava zaposlenih*

10.4 Za potrebe ovog Člana smatra se da zaposleni ima pravo na isplatu ako je takav zaposleni registrovan kao zaposleno lice pri društvenom preduzeću u vreme privatizacije i ako je ustanovljeno da je bio na platnom spisku preduzeća najmanje tri godine. Ovaj zahtev ne sprečava zaposlene, koji tvrde da bi bili tako registrovani i zaposleni da nisu bili predmet diskriminacije, da podnesu žalbu Posebnoj komori shodno stavu 10.6“.

Navodi podnosilaca

22. Podnosioci zahteva tvrde *“da su oni radili u DP “Ramiz Sadiku” u Prištini dugi niz godina do 28. februara 1990. god., kada su ih srpske snage nasilno udaljile sa posla i diskriminisale.“*
23. Podnosioci zahteva tvrde da su njihova prava garantovana Ustavom bila povređena na njihovu štetu od strane KAP-a i PKVS, jer su oni doprinosili DP “Ramiz Sadiku” dugi niz godina, i stoga navode da imaju pravo na deo iz prihoda privatizacije DP. Podnosioci zahteva nisu naveli nijednu ustavnu odredbu posebno.

Ocena prihvatljivosti

24. Sud prvo ispituje da li su podnosioci zahteva ispunili uslove utvrđene Ustavom, Zakonom i Poslovníkom.
25. U tom smislu, Sud se poziva na član 113. Ustava, koji određuje:

1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način”.
(...)

7. Pojedinici mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

26. Sud se, takođe, poziva na član 49. Zakona, koji predviđa:

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku (...)”.

27. Sud primećuje da su se podnosioci zahteva žalili na presudu Sudskog veća Posebne komore i na konačnu odluku Žalbenog veća Posebne komore koje su donete 22. aprila 2013. god. Podnosioci zahteva su podneli svoje zahteve Sudu u različitim danima meseca maja, jula i 21. avgusta 2013. god.

28. Dakle, Sud smatra da su podnosioci zahteva ovlašćene stranke i da su iscrpeli sva pravna sredstva na raspolaganju prema važećem zakonu i zahtevi su podneti u roku od četiri meseca.

29. Međutim, Sud se dalje poziva na član 48. Zakona koji predviđa:

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

30. Sud, takođe, uzima u obzir pravilo 36.(1) c) Poslovnika, koji predviđa:

(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:

*...
c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan*

31. Podnosioci zahteva uopšteno tvrde da *“su oni doprineli DP “Ramiz Sadiku” dugi niz godina i stoga navode da imaju pravo na deo prihoda od privatizacije DP.”*

32. Kao što je gore navedeno, Žalbeno veće Posebne komore (presuda ASC-11-0069) je potvrdilo presudu Sudskog veća, koje smatra da podnosioci zahteva nisu ispunili uslove iz člana 10.4. UNMIK-ove Uredbe 2003/13 sa izmenama i dopunama, pošto su navršili godine za odlazak u penziju pre privatizacije DP “Ramiz Sadiku”.

33. Sud smatra da je obrazloženje pruženo u presudi Žalbenog veća Posebne komore, odgovarajući na tvrdnje podnosioca zahteva, jasno i dobro obrazloženo.

34. Sud smatra da podnosioci zahteva nisu potkrepili svoje navode o povredama odredaba Ustava, jer činjenice koje su oni izneli ni na jedan način ne ukazuju da su im Sudsko veće i Žalbeno veće Posebne komore uskratili prava garantovana Ustavom.

35. S tim u vezi, Ustavni sud ponavlja da je uloga redovnih sudova da tumače i primenjuju relevantna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi, *mutatis*

mutandis, García Ruiz protiv Španije, br. 30544/96, ESLJP, presuda od 21. januara 1999. god., stav 28, vidi takođe slučaj br. *KI70/11, podnosioci Faik Hima, Magbule Hima i Bestar Hima, rešenje o neprihvatljivosti od 16. decembra 2011. god.*).

36. Ustavni sud, takođe, naglašava da je pravilno i potpuno utvrđivanje činjeničnog stanja u nadležnosti redovnih sudova; uloga Ustavnog suda je samo da obezbedi usaglašenost sa pravima garantovanim Ustavom i drugim pravnim instrumentima i ne može da deluje kao “sud četvrtog stepena” (vidi slučaj *Akdivar protiv Turske*, br. 21893/93, ESLJP, presuda od 16. septembra 1996. god., stav 65, vidi takođe slučaj *KI86/11, podnosilac Milaim Berisha, rešenje o neprihvatljivosti od 5. aprila 2012. god.*).
37. Štaviše, nije dužnost Ustavnog suda da zameni svoju ocenu činjenica sa ocenom redovnih sudova, i, kao opšte pravilo, to je uloga redovnih sudova da ocenjuju njima iznete dokaze. Dužnost Ustavnog suda je da utvrdi da li su postupci pred redovnim sudovima bili pravedni u celosti, uključujući način na koji su dokazi uzeti (vidi slučaj *Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, br. 13071/87, izveštaj Evropske komisije za ljudska prava od 10. jula 1991. god.).
38. Sud primećuje da podnosioci zahteva niti su ukazali da je Posebna komora delovala proizvoljno ili na nepravedan način niti su jasno naglasili koja su to prava i slobode za koje tvrde da su povređene od strane Posebne komore. U stvari, podnosioci zahteva niti su izgradili slučaj niti su podneli dokaze o tome da su imali pravo na deo prihoda, bez obzira na to što su navršili godine starosti za penzionisanje pre privatizacije DP “Ramiz Sadiku”.
39. Sve u svemu, Sud smatra da podnosioci zahteva nisu opravdali i dokazali glavnu tvrdnju da pravo na deo prihoda postoji i nakon odlaska u penziju pre privatizacije. Dakle, oni nisu potkrepili nijedan navod o povredama njihovih osnovnih prava i sloboda.
40. Štaviše, nezadovoljstvo podnosilaca sa ishodom slučaja ne može samo po sebi pokrenuti argumentovanu tvrdnju o povredi odredaba Ustava (vidi slučaj *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske*, br. 5503/02, ESLJP, presuda od 26. jula 2005. god.).
41. Stoga, zahtevi su očigledno neosnovani i, u skladu sa pravilom 36.(1)(c) Poslovnika o radu, moraju biti odbijeni kao neprihvatljivi.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, shodno članu 113 (1) Ustava, član 49. Zakona, i u skladu sa pravilom 36. (1) c) Poslovnika o radu, dana 17. oktobra 2013. god., jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;
- II. DA DOSTAVI stranama ovu odluku;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Almiro Rodrigues

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani